

سازمان بنادر و دریانوردی به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

سازمان بنادر و دریانوردی

لاابروبی ضرورتی برای احیاء کشتیرانی رودخانه ای در کشور

مهندس عبدالعظیم مقدم دزقولی
کارشناس گروه صنایع دریایی
سازمان صنایع دفاع

مهندس ایرج حسینی
کارشناس گروه صنایع دریایی
سازمان صنایع دفاع

چکیده

کشور عزیز ما ایران در منطقه ای از جهان قرار گرفته است که از کم آب ترین مناطق جهان بشمار می آید ولی به لطف پروردگار متعال، از رودخانه های پر آب و مهمی بهره مند می باشد که از آن جمله می توان به رودخانه های اروند، کارون، بهمنشیر و ... اشاره کرد. با وجود رودخانه های فراوانی که در سراسر جهان جریان قرار دارد، حمل و نقل رودخانه ای از قدیمی ترین اشکال حمل و نقل در جهان به شمار می رود. امروزه در بسیاری از کشورهای پیشرفته جهان بخصوص در کشورهای اروپایی حمل و نقل رودخانه ای به عنوان مهمترین روش حمل و نقل داخلی و منطقه ای به شمار می رود. در بررسیهای به عمل آمده، اهمیت حمل و نقل رودخانه ای از حیث مصرف انرژی، هزینه واحد حمل (تن کیلومتر)، ظرفیت حمل، مسائل اجتماعی و اقتصادی و اثرات زیست محیطی مورد ارزیابی قرار گرفته است و بر همین اساس کمترین میزان مصرف انرژی، کمترین میزان آسیبهای زیست محیطی و بیشترین ظرفیت حمل مربوط به حمل و نقل آبی می باشد.

در این مقاله سعی شده است در ابتدا اهمیت حمل و نقل رودخانه ای مورد بررسی قرار گیرد و سپس ضمن بیان ظرفیتهای موجود در این بخش، به بیان روشهای احیاء آن در رودخانه های داخلی خواهیم پرداخت. در این خصوص لاابروبی رودخانه های داخلی به عنوان مهمترین عامل مورد بحث قرار گرفته است. وجود دو رودخانه بزرگ قابل کشتیرانی اروند، کارون و بهمنشیر با سابقه درخشان، استان خوزستان را از این حیث در جایگاه ممتازی قرار داده است. با توجه به این موضوع، لاابروبی رودخانه های استان خوزستان از حیث حجم بالایی رسوب گذاری بدلیل نوع خاک منطقه و نیز وجود لاشه های کشتیهای غرق شده و احتمالاً مین و مواد منفجره نیاز به سرمایه گذاری بسیار بالایی دارد.

از طرفی رونق اقتصادی و اجتماعی استان خوزستان پس از جنگ ویرانگر و صدور محصولات کشاورزی و صنعتی از طریق رودخانه های آن و استفاده از املاح لاابروبی در بخش کشاورزی و نیز در بخش ساخت و ساز و تسطیح اراضی از توجیه اقتصادی بالایی برخوردار است.

ICOPMAS